



SOS SATELE  
COPIILOR



## „Toți copiii au drepturi egale de a fi protejați împotriva violenței”



### CADRUL LEGISLATIV

„Copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante. Măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub niciun motiv pedepsele fizice ori acelea care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoțională a copilului. (Legea nr.272/2004)”

Violența asupra copilului reprezintă forme de rele tratamente produse de către părinți sau de orice altă persoană aflată în poziție de răspundere, putere ori în relație de încredere cu copilul, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea și moralitatea (HG nr.49/2011).

# Forme de violență asupra copilului



## Abuzul

Prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care sunt periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, și se clasifică drept abuz fizic, emoțional, psihologic, sexual și economic.

## Neglijarea

Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare.

## Exploatarea sexuală

Exploatarea sexuală a copiilor reprezintă o practică prin intermediul căreia o persoană, de regulă un adult, obține o gratificație sexuală, un câștig financiar sau o avansare, abuzând de / exploatând sexualitatea unui copil, încălcând drepturile acestuia la demnitate, egalitate, autonomie și bunăstare fizică și psihică; exemple: prostituția, turismul sexual, comerțul cu căsătorii (inclusiv prin poștă), pornografia, striptease-ul.

## Exploatarea copilului prin muncă

Exploatarea copilului prin muncă corespunde definiției celor mai grave forme de muncă a copilului. Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatării și nu poate fi constrâns la o muncă sau activitate domestică ori în afara familiei, inclusiv în instituții de învățământ, de protecție specială, reeducare și detenție sau în domeniul cultural, artistic, sportiv, publicitar și de modeling, ce comportă un risc potențial sau care este susceptibilă să îi compromită educația ori să îi dăuneze sănătății sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale (potrivit Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului).

## Traficul de minori

Traficul de minori reprezintă recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia.

## Alte forme ale violenței asupra copilului

intoxicații nonaccidentale, sindromul copilului scuturat, sindromul Munchausen, sindromul Stockhohn, violența prin internet.

*Această delimitare între diferitele forme de violență asupra copilului este doar de ordin teoretic, deoarece, în realitate, frecvent, există o combinație între ele, de exemplu: abuzul fizic este însoțit de abuz emoțional, abuzul sexual presupune, de regulă, abuzul fizic și emoțional.*

# Semne și simptome posibile

Există o serie de **semne și simptome care pot fi observate și care nu sunt obligatoriu datorate unei situații de violență asupra copilului, însă ridică suspiciunea asupra unei astfel de situații**, mai ales **când nu pot fi explicate îndeajuns sau justificate** de părinți ori personalul serviciilor de tip rezidențial, inclusiv persoana de referință:

- Tulburări de comportament (apatie, iritabilitate, impulsivitate, agresivitate, minciună, fuga de acasă, furtul, consumul de alcool, de droguri etc.)
- Tulburări de somn (insomnii, somnolență, somn agitat, coșmaruri etc.)
- Tulburări de alimentație (anorexie, bulimie)
- Autostigmatizare, autoculpabilizare
- Ticuri (clipit, rosul unghiilor etc.)
- Enurezis, encoprezis;
- Neglijență în îndeplinirea sarcinilor și incapacitate de a respecta un program impus
- Dificultăți în relaționare și comunicare
- Scăderea randamentului școlar, absenteism și abandon școlar
- Stare depresivă, uneori cu tentative de suicid
- Persistența unor senzații olfactive sau cutanate obsedante
- Modificarea rapidă a dispoziției afective
- Semne evocatoare specifice abuzului fizic:  
semne fizice (vânătași, leziuni, arsuri, hemoragii, fracturi etc.)
- Semne evocatoare specifice abuzului sexual:  
semne și simptome ale bolilor cu transmitere sexuală  
comportament sexual inadecvat vârstei etc.  
leziuni traumatice ale organelor genitale  
prezența unei sarcini la o adolescentă (care nu declară tatăl)  
teama incontrollabilă de bărbați (în cazul fetelor)
- Semne evocatoare specifice neglijării grave:  
starea pielii (murdărie, excoriații, dermite)  
stări de denutriție, de insuficiență ponderală, carențe alimentare  
hipotrofie staturo-ponderală nonorganică  
lipsa dezvoltării limbajului, abilităților specifice vârstei

Aceste semne nu sunt obligatoriu datorate unei situații de violență asupra copilului, însă ridică suspiciunea asupra unei astfel de situații și trebuie corelate cu alte date (contextul în care s-a întâmplat abuzul, infor-

Persoana care a identificat un caz de abuz sau neglijare sau are suspiciunea unui abuz asupra copilului, **are obligația de a semnala imediat** cazul către **direcția generală de asistență socială și protecția copilului** în a cărei rază teritorială a fost identificat **cazul respectiv**.

## INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Site-uri utile:

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție: <https://www.copii.ro/>

SOS Satele Copiilor România: <https://www.sos-satelecopiilor.ro/>



**Ai fost martorul  
unui act de violență  
împotriva unui  
copil?**

Sună gratuit la  
Telefonul Copilului și ajută-l  
să-și recapete dreptul la o  
copilărie așa cum ar trebui să  
fie.

**Sună la 119 acum  
și salvează un copil!**



SOS SATELE  
COPILOR



MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS  
OF DENMARK



WIR HELFEN KINDERN

